

Algemene beschouwingen SP Weert - voorjaarsnota

De werkelijkheid herken je aan haar onwaarschijnlijkheid. Aldus Gerard Reve, een beroemde oud inwoner van onze stad. Het verrijzen van hijskranen aan de horizon doen bouwactiviteiten vermoeden. Vaak een goed teken, er komt wat nieuws, er is dynamiek. Daar wil je bij zijn.

De hijskranen die in Weert aan de horizon verschenen, zijn met name de kranen die nu het verlies zichtbaar maken. Onze stad staat er financieel gezien slecht voor.

Deze voorjaarsnota kent geen grote cijfermatige onderbouwing. Om bij Reve te blijven lijkt het alsof we het niet willen weten. Het slechte nieuws uit 2012. We bouwen vrolijk door.

De SP wil graag bouwen. Bouwen aan een sociaal Weert. Met deze beschouwingen willen we terugkijken, het heden beschouwen en kijken naar de horizon die ons ideaal is.

Het terugkijken is belangrijk om van te leren. Het is al jaren crisis. Dat is niet iets wat alleen voor Weert geldt, maar voor heel veel mensen in heel veel landen. Het onbeteugeld laten van het kapitalisme en de hebzucht, niet alleen bij de banken maar sinds Thatcher, Reagan, Lubbers en Kok doordrenkt in ons systeem, maakt de duur van de crisis ernstig, dieper en langer. Er is maar weinig zicht op verbetering omdat het slechte systeem ongemoeid wordt gelaten. Het gevolg is steeds meer voelbaar. Schrijnend is dat de meest kwetsbaren, die hier het minst schuld aan hebben maar er het hardst door getroffen worden, moeten bloeden. Het feit dat de helft van de kinderen op de wereld in armoede opgroeit, is iets dat onacceptabel is. We falen.

Maar de wereld is groot en dat maakt relativieren naar Weert aantrekkelijk. Echter ook is hier met ons, in Weert de armoede aanwezig. Binnen een steenworp afstand van deze raadszaal. Wanneer ben je arm als je in Weert woont? Als je een bijstandsuitkering krijgt? Nee hoor, dan ontken je de werkelijkheid die nog harder is. Daarbuiten is ook een grote andere groep. Mensen die werken, of een pensioen hebben. Maar toch niet volwaardig aan de samenleving mee kunnen doen. Armoede kent vele gezichten.

Voor deze armoede zijn we als politici zelf deels verantwoordelijk. Er is een gebrek aan inzicht waarom dat velen heel erg graag willen werken, willen meedoen, maar dat niet kunnen. Als SP hebben we meermaals om deze inzichten gevraagd. Deze zijn toegezegd, maar hebben we nooit gekregen. Daarom een voorstel er nu echt werk van te maken.

Motie armoede in beeld

Er wordt gebouwd in Weert. Hijskranen aan de horizon. Maar wat kost dit bouwen?

Vorig jaar zijn de subsidies aan verenigingen en instellingen op het gebied van sport, cultuur, welzijn en evenementen verlaagd, gemiddeld genomen 10% er af. De kaasschaaf. Een argument wat voorbij kwam was dat het verhogen van de contributie van een paar euro per lid maar een relatief kleine stijging zou zijn. Laten we het maar eens omdraaien. Dergelijke tariefsstijgingen zijn ongewenst. Waren de tarieven en contributies niet al te hoog? Het meedoen van met name kinderen aan sport, muziek, cultuur en het verenigingsleven is van groot belang. Niet alleen voor hun sociale ontwikkeling, maar ook

voor het voorkomen van een sociaal isolement. Wij moeten het cement van onze samenleving niet laten verbrokkelen, zeker niet nu in deze tijd van onzekerheid.

We versterken de crisis als we het positieve dat mensen onder elkaar ervaren afbreken. Een stad als Weert dankt een groot deel van haar leefbaarheid aan die sociale samenhang van onderop. Het sociale middenveld zoals het CDA dat noemt.

Wat de SP betreft draaien we die bezuiniging terug.

Motie bezuiniging subsidies

We moeten meedoen beter mogelijk maken en verder uitbouwen. De kansen van kinderen zijn kansen voor de toekomst. Dat geldt niet alleen voor de deelname aan verenigingen, maar ook ongebonden samen kunnen zijn in onze wijken en dorpen op straat. Dit jaar komt een nieuw speeltuintjesbeleidsplan. De SP vindt speelplekken waar iedereen altijd vrij gebruik van kan maken een basisvoorziening waarin niet gesneden mag worden. Wie heeft er geen warme herinneringen aan het speeltuintje om de hoek. Omdat we er zelf speelden, omdat we er als ouders onze kinderen zien ravotten, of omdat het gewoon de verbindende plek in heel veel buurten is. De vrees bestaat dat de grote financiële problemen van het grondbedrijf deze kleine plekken in de wijk dreigen te overmeesteren.

Vraag aan het college. Kan het college hier wat over zeggen? Blijft Weert zoals ze altijd goed deed inzetten op de kinderen in iedere buurt?

Terug naar armoede. Steeds meer ouderen hebben te maken met armoede. Deze groeiende groep ervaart dat het stellen van een hulpvraag steeds moeilijker wordt. De SP is voor het stellen van een inkomenscriterium, om zo voorzieningen om ons allemaal overeind te houden in de WMO en verzoekt het college hier bij het Rijk op aan te dringen.

Vraag: wil het college zich hier voor inspannen bij het Rijk?

Een zorg die de SP heeft is dat de toegankelijkheid van de zorg steeds verder verminderd. Deze achteruitgang is voor de SP onacceptabel. Het steeds meer een beroep doen op familie, vrienden, burens als mantelzorgers moet geen nieuw sociaal vangnet gaan vormen. In een beschaafde samenleving lukt het ons dat te organiseren.

Dat het organiseren van zorg op de schaal van de buurt of de wijk plaatsvindt en dat ouderen met vaste mensen te maken krijgen is van harte toe te juichen.

Vraag aan het college: Welke stappen er worden gezet om de zorg voor mensen die een beroep op de WMO doen nu, en op de AWBZ straks, dit op de schaal van de buurt te kunnen.

De wethouder noemde dat tenslotte in een debat met de SP onlangs vanzelfsprekend.

Het grondbedrijf. Door het onbeteugelde kapitalistische systeem en de crisis die het veroorzaakt heeft wordt iets normaals, een gemeente die grond in bezit heeft om ontwikkelingen voor het welzijn van haar inwoners mogelijk te maken, plotseling problematisch. De afwaardering is enorm. Maar de gevolgen voor de reservepositie van onze gemeente zijn in de jaarstukken 2012 zoals afgelopen vrijdag aangeleverd niet eens inzichtelijk gemaakt. De vraag is dan ook hoe staan we er voor? De keuzes die we bij deze

voorjaarsnota maken zijn beleidsmatig, maar een financiële vertaling is wel wenselijk. Is wat we willen haalbaar en betaalbaar?

Dat geldt ook als het gaat om wonen. Hoe kunnen we er voor zorgen dat Weert niet alleen voor de meesten maar voor echt iedereen een goede woonstad is en wordt? We weten waar er in Weert behoefte aan is. Dure, te dure nieuwbouwappartementen hebben we genoeg. Betaalbare woningen, zowel huur als koop en zowel voor jong als oud niet. Wat dat betreft verdient dit college een compliment. Want de sloop is gestopt en sterker nog het college deelt de analyse van de SP en timmert aan de goede weg.

Maar de SP wil verder. Want ook dit zijn alleen stenen. Weliswaar belangrijkere stenen als die voor de Poort van Limburg of het nieuwe stadhuis, maar stenen zijn sowieso niet genoeg. Als vervolmaking hoort het aanpakken van armoede daar ook bij zoals al eerder aangehaald. Want de aanpak van armoede is geen linkse hobby, het is het recept voor vooruitgang. Betaalbaar wonen, goede voorzieningen en de mogelijkheid om altijd te spelen in het speeltuintje om de hoek. Kleine voorzieningen in de wijk en voorzieningen op school. Dat maakt een aantrekkelijke woonstad.

Een aantrekkelijke woonstad is ook een sportstad. Slecht eten is goedkoop en gemakkelijk, goed eten is daardoor niet altijd voor iedereen bereikbaar. Iets wat veel multinationals omwille van hun megawinsten graag zo willen houden. We hadden het al over het verrotte kapitalistische systeem, maar dat terzijde. Sport draagt bij aan een goede gezondheid en dat kunnen we als gemeente stimuleren. Nee dat moeten we stimuleren en zeker niet dwarszitten. We zijn erg benieuwd naar de voorstellen over de binnensportaccommodaties. Een motie die waarborgt dat het ondersteunen van de sport voor alle mensen, de breedtesport hoog in het vaandel blijft staan.

Motie verdeelsleutel sport

Een aantrekkelijke woonstad is een stad in het groen. Weert begrijpt dat terecht. Weert investeert ook in groen zowel in de stad en in de dorpen en daarbuiten. Ook hier past een compliment. De ontwikkeling van Kempen-Broek tot de Veluwe van het zuiden moeten we verder uitbouwen. En ondanks dat het soms wringt komen mensen met verschillende belangen tot een oplossing. Zoals over de veeroosters. Een voorbeeld dat ter inspiratie dient.

Maar als we zo begaan zijn met groen, waarom kijken we dan weg bij de zandwinning? Geld verdienen door het verkopen van grondstoffen mag en is prima maar moeten we afspraken en regels daarvoor oprekken of zelfs breken? De SP wil zo niet omgaan met onze mooie omgeving. Geld verdienen en zorg voor de natuur kan prima samengaan. Rentmeesterschap zoals ik al eerder noemde.

Motie zandwinning

Een aantrekkelijke woonstad is een stad met goed onderwijs. Dat Weert heeft geïnvesteerd in goede onderwijshuisvesting is algemeen bekend en gewaardeerd. Daarnaast zijn er inventarisaties gedaan over het vastgoedbezit van de gemeente. Sommige partijen denken dit tafelzilver te verkopen. Voor de SP gaat het om twee zaken: kijken of dat wat we hebben ook echt nodig is en of door multifunctioneel gebruik met minder gebouwen hetzelfde kan.

Verzoek aan het college: betrek hier ook onderwijsgebouwen in.

Motie dubbel gebruik onderwijsgebouwen

Terug naar het wonen. Vorig jaar riep de SP op tot een bouwcompact. We zien nu dat we daar misschien iets te vroeg mee zijn gekomen. Immers hebben we nu een beter inzicht in hoe het ervoor staat en is met het rapport over het grondbedrijf nu wel de tijd rijp om de bouwprogramma's bij te stellen.

Daarom een herhaalde oproep tot een bouwcompact. Laten we handen in een slaan, nieuwe wegen zoeken en combinaties maken om vooral de bouw van vooral betaalbare woningen, appartementen nieuw leven in te blazen. Laten we constructies bedenken, bijvoorbeeld via erfpacht, huurkoopconstructies of andere nieuwe vormen waarbij we lage woonlasten voor de Weertenaren realiseren, de bouw kunnen stimuleren en de woningmarkt vlot trekken.

Motie woningbouwcompact

Over lage woonlasten heeft de SP het vaak gehad. Het college zag al in dat verhoging van de OZB onvermijdelijk is. Een deel van de coalitiepartijen en zelfs de oppositie ziet nog steeds niet en frustreerde een doordacht plan van het college.

Als u streeft naar geen hogere woonlasten dan treft u de SP aan uw zijde. Een belangrijk aspect is dat woonlasten ook breder te beschouwen zijn, namelijk de kosten van een hypotheek, van de huur en van belastingen. Als gemeente hebben in dat laatste geval instrumenten. De SP wil daarin verder gaan. U kent ons voorstel over de rioolheffing.

Lagere woonlasten kunnen ook gerealiseerd worden door energiebesparing. Het stimuleren van de bouw, waar ik het al eerder over had, kan mede gerealiseerd worden door het opknappen en energiezuiniger maken van huizen.

Laten we duurzaamheidsmaatregelen nemen en Weert niet alleen een stad in het groen, maar ook een energiezuinige stad laten zijn. Een energiecentrale gemeente te laten zijn, want het kan gewoon. Het gemeentebestuur moet geen moment twifelen om aansluiting te zoeken of in ieder geval alle ondersteuning te bieden aan initiatieven van onderop zoals WeertEnergie. Kleinschalig, van de mensen want coöperatief en een kans om een van de belangrijkste basisbehoeften van de mens, energie, zelf in de hand te houden en zonder schade aan de natuur op te wekken.

Vraag aan het college wat ze doet om Weert Energie als een fantastisch initiatief te ondersteunen.

Een hint. Slimme samenwerkingsverbanden waardoor eerst het kopen van zonnecellen, door grote aantallen, en vervolgens het plaatsen, door lokale bedrijven, ineens heel aantrekkelijk wordt. Zonder subsidies maar wel afhankelijk van faciliteren. En waarom daar stoppen. Onze industrieterreinen die we niet verkopen kunnen we ook volleggen met zonnepanelen. In Gennep, hier een uurtje rijden vandaan gaan ze het al doen.

Bij een afwachtend antwoord zullen wij met een motie komen. Een initiatief van onderop dat het door een afwachtende houding eerder ook niet haalde was bijvoorbeeld het Samen Zorgen huis. Wij willen niet nog een keer een kans laten schieten.

Een slim initiatief, Weert Energie. We hebben het vaak over aansluiten bij de slimme regio Eindhoven. Moeten we doen. Beter dan een vruchteloos gebleken samenwerking in Midden Limburg waar we geld naar Roermond kruien. Beter nog om zo zelf het initiatief te nemen. Het past in de zogenaamde 'maketech' gedachte die Keyport onder de aandacht brengt. Goed voor de economische ontwikkeling bovendien.

Een van de weinige dingen die wel in de voorjaarsnota worden benoemd is het schrappen van een aantal prioriteiten, omdat deze als PM zijn opgenomen. Wat de SP betreft blijven de prioriteiten rond het station, de tunnel en IJzeren Rijn als prioriteit bestaan.

Amendement prioriteiten spoorzone

Opvallend is dat economische structuurversterking wel als PM post wordt opgenomen (nr 35) waar anderen juist worden geschrapt. Wat de SP betreft wordt de Hoge Dunk onder Keyport gebracht en stoppen we met de rest. Daarnaast stelt de SP voor de prioriteit China af te voeren (nr 34) in lijn met het standpunt wat de SP eerder heeft ingenomen.

Amendement prioriteiten China en economie

Het invoeren van achteraf betaald parkeren is een dienstverlening naar onze burgers en bezoekers. Alleen als de daling van de parkeerinkomsten blijft aanhouden, moeten we bij de begroting afwegen om deze financiering te schrappen of de prioriteit uit te stellen.

De hijskranen in onze stad verdwijnen langzaam aan de horizon. De bouwpastoors van de VVD hebben hun kastelen. De vraag is wat er dan overblijft. Hebben we goede voorzieningen? Kunnen mensen betaalbaar wonen en leven in onze stad? Of hebben die kranen kastelen gebouwd waar we vervolgens alleen voor mogen betalen?

De werkelijkheid herken je aan de onwaarschijnlijkheid. Gerard Reve. Hij woonde in onze stad en vond er niet veel van. Wij wel want wij zien zijn woorden ook als een pleidooi voor nieuwe hoop, voor kansen en optimisme. Als SP zijn we voor nieuwe hoop. We hebben een pleidooi gehouden om armoede te bestrijden. En wat de toekomst ons ook brengt, wij zijn er klaar voor om het anders te gaan doen. Met ons, in Weert.